

Pro Hengelo
T.a.v. dhr. F. Peters
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp
Beantwoording raadsvragen
druppellekages bij spoorvervoer

Zaaknummer
4026863

Uw kenmerk

Datum
17 februari 2026

Geachte heer Peters,

In uw brief van 22 januari 2026 heeft u namens Pro Hengelo aan ons verzocht raadsvragen te beantwoorden die gaan over de druppellekages en het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor in Hengelo. In deze brief gaan wij inhoudelijk in op uw verzoek.

1. Heeft het college kennisgenomen van het bericht dat er in het afgelopen jaar ruim 400 lekkages van gevaarlijke stoffen uit goederentreinen zijn geregistreerd in Nederland, zoals gemeld door de Inspectie Leefomgeving en Transport?

Ja, het college heeft kennisgenomen van genoemde berichtgeving.

2. Kan het college aangeven hoeveel treinen met gevaarlijke stoffen dagelijks en jaarlijks door de gemeente Hengelo rijden en om welke soorten stoffen het hierbij gaat?

In onderstaande tabel zijn de cijfers weergegeven voor het jaar 2024 (2025 is er nog niet). De cijfers zijn bekendgemaakt door ProRail in hun rapport over 2024. Het gaat om 3608 ketelwagens (goederenwagon voor vloeibare producten) met gevaarlijke stoffen in totaal, dit delen door 366 geeft een gemiddelde van net geen 10 ketelwagens per dag.

Tabel 1 Aantallen ketelwagens met gevaarlijke stoffen in 2024 in Hengelo

		Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal 2024
Cat. A	Brandbaar gas	280	429	138	419	1265
Cat. B2	Giftig gas (ammoniak)	37	63	44	42	186
Cat. C3	Zeer brandbare vloeistof	670	457	316	703	2145
Cat. D4	Zeer giftige vloeistof	2	3	4	3	12

3. Hebben zich in de afgelopen vijf jaar lekkages, incidenten of bijna incidenten met gevaarlijke stoffen voorgedaan op of nabij het spoor binnen de gemeente Hengelo en zo ja, welke en met welke gevolgen?

In het jaarverslag Spoorwegveiligheid 2024 van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) (er is nog geen jaarverslag van 2025) staat onderstaande tabel met het aantal ongevallen met gevaarlijke stoffen, ongevallen waarbij stoffen vrij kwamen en dodelijke slachtoffers bij vervoer gevaarlijke stoffen van 2020 tot en met 2024.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Tabel 2 Trend ongevallen, ongevallen met emissie en aantal dodelijke slachtoffers (landelijk)

	2024	2023	2022	2021	2020
Aantal ongevallen	1	2	0	3	1
Aantal ongevallen met emissie	0	0	0	0	0
Aantal dodelijke slachtoffers	0	0	0	0	0

Bij geen van deze ongevallen zijn er gevaarlijke stoffen vrijgekomen. Het gaat hierbij om alle ongevallen waarbij er ketelwagens met gevaarlijke stoffen betrokken waren. Dus ook wanneer een locomotief ergens tegenaan botst en er aan de tanks zelf geen schade ontstaat wordt hij meegenomen als ongeval met gevaarlijke stoffen. Er is niet structureel bekend gemaakt waar de ongevallen plaatsvonden, op basis van de beschikbare data kan worden geconcludeerd dat er in de afgelopen vijf jaar geen ongevallen zijn geweest waarbij er daadwerkelijk gevaarlijke stoffen zijn vrijgekomen, dus ook niet in de gemeente Hengelo. Bij het aantal "bijna" ongevallen wordt geen onderscheid gemaakt voor treinen met gevaarlijke stoffen. Hier kan het college dus geen uitspraak over doen.

Er is uitvraag gedaan bij het ILT en die geven in hun reactie aan dat er vanaf 2019 tot het heden geen druppellekkages zijn geconstateerd in Hengelo.

4. Is het college van mening dat inwoners van Hengelo in de afgelopen periode een reëel veiligheidsrisico hebben gelopen door het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor en hoe wordt dit risico beoordeeld en gemonitord?

Het college is van oordeel dat inwoners van de gemeente in de afgelopen periode geen reëel veiligheidsrisico hebben gelopen door het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor. Het zogeheten 'plaatsgebonden risico' – de kans dat iemand die zich op een vaste locatie bevindt overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen – blijft overal binnen Hengelo onder de wettelijke grenswaarde. Die grenswaarde betekent dat de kans kleiner is dan 1 op 1 miljoen per jaar. Daardoor ontstaat bij een incident niet direct een onveilige situatie voor omwonenden. Daarmee is het basisveiligheidsniveau geborgd, zoals voorgeschreven in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Mocht zich een incident voordoen, dan betekent het voldoen aan deze grenswaarde dat er geen directe onveilige situatie ontstaat.

De beoordeling van het veiligheidsrisico (buiten de plaatsgebonden risicocontour) bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is een taak van het college. Gemeenten wegen risico's beleidsmatig af. We doen dit aan de hand van wettelijk bepaalde aandachtsgebieden (brandaandachtsgebied, explosieaandachtsgebied en gifwolkaandachtsgebied). Daarbij beoordelen we de kans op een ongeval en wegen die kans af tegen het effect en bijvoorbeeld het maatschappelijk belang van de ontwikkeling.

Het college werkt aan nieuw beleid waarin we deze beoordeling bij ruimtelijke ontwikkelingen betrekken om ook in de toekomst een goed basisveiligheidsniveau bij ruimtelijke ontwikkelingen te waarborgen.

Voor het spoor geldt dat het college geen invloed heeft op het daadwerkelijke risico of de monitoring daarvan (er kan niet worden gestuurd op aantallen of frequentie); deze verantwoordelijkheid ligt bij andere partijen, zoals vervoerders, ProRail en de ILT. Daarbij geeft de ILT aan dat het bij de druppellekkages op het spoor doorgaans gaat om relatief kleine hoeveelheden gevaarlijke stoffen, wat de risico's verder beperkt.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

5. Welke maatregelen zijn momenteel getroffen om de veiligheid van inwoners langs het spoor te waarborgen en ziet het college aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen of hierover in overleg te treden met partijen zoals ProRail en de Inspectie Leefomgeving en Transport?

Zoals is beschreven wordt in bestaande situaties overal aan de wettelijke grenswaarde voldaan. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt ook alleen medewerking verleend als de grenswaarde niet wordt overschreden. Daarnaast schrijft het college, in overleg met brandweer Twente, standaard voor dat

- i. een goede bereikbaarheid en bluswatervoorziening moet worden gerealiseerd;
- ii. er vluchtwegen moeten zijn van de risicobron af en;
- iii. ter bescherming tegen een gifwolk mechanische ventilatie handmatig uitgeschakeld moet kunnen worden (dit is voor nieuwe gebouwen ook een wettelijk vereiste).

Het college is op dit moment bezig met het actualiseren en vernieuwen van het externe veiligheidsbeleid waardoor ook in de toekomst sprake blijft van een goed basisveiligheidsniveau in Hengelo.

Het college ziet op dit moment geen directe aanleiding om extra maatregelen te nemen of in overleg te treden met ProRail of de ILT. Het college is namelijk niet het bevoegd gezag op het spoor en kan geen invloed uitoefenen op wat erover het spoor rijdt en in welke conditie het materieel zich verkeert. ProRail en de ILT moeten hierop toezien. Het college stuurt op basis van het huidige beleid, het aankomende beleid en de wettelijke verplichtingen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen erop aan dat er sprake blijft van een goed basisveiligheidsniveau. Het is aan de andere kant de taak van ProRail en de ILT om de veiligheid op het spoor te borgen. Zij voeren deze taak actief uit, zo is de ILT in 2025 al gestart met project "Laden en Lossen". Met het project wordt aan de voorkant ingezet op verbetering en het voorkomen van druppellekkages.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer D. Lacroix

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074